

INTERPROVINCIALE COMMISSIE HERINDELING VIJFHEERENLANDEN

IPC VERSLAG van het gesprek met het college van B&W van de gemeente Gorinchem d.d. 24 maart 2016 in het gemeentehuis van Gorinchem, dit in het kader van de herindelingsprocedure van de gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik met als doel de vorming van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden per 1 januari 2018.

Aanwezig:

Namens het college van B&W van de gemeente Gorinchem:

- De heer G. Veldhuijzen burgemeester
- Mevrouw E. Dansen wethouder
- De heer M. Doodkorte wethouder

Namens de IPC:

- Bart Krol IPC-lid
- Rogier van der Sande IPC-lid
- Roel Wever procesbegeleider IPC
- Marcel de Prieëlle beleidsadviseur provincie Zuid-Holland
- Hans Versteeg beleidsadviseur provincie Utrecht
- W. de Jong verslaglegging

1. Opening

De voorzitter heet de burgemeester en wethouders van de gemeente Gorinchem van harte welkom bij het open overleg van de Interprovinciale commissie (IPC) Vijfheerenlanden. Aan de hand van een aantal vragen worden de effecten van de beoogde samenvoeging van Leerdam, Vianen en Zederik voor de buurgemeenten in beeld gebracht. Van de bijeenkomst wordt een verslag gemaakt, dat aan het eind van de besprekingen samen met het eindrapport van de IPC wordt gepubliceerd.

2. Vragenronde

a. Hoe beoordeelt u de voorgenomen samenvoeging van Leerdam-Vianen-Zederik tot de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden per 1-1-2018?

Gorinchem is positief over de vorming van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden, omdat hierdoor een krachtige gemeente van ca. 55.000 inwoners ontstaat. Door de verwachte vorming van meer nieuwe gemeenten o.a. door de samenvoeging van Molenwaard en Giessenlanden maar ook van Lingewaal, Geldermalsen en Neerijnen en ontwikkelingen in het Land van Heusden en Altena ontstaat er een goede balans van gemeenten van ongeveer dezelfde grootte met een goede samenhang.

Gorinchem heeft een sterke centrumfunctie. De gemeente heeft 35.000 inwoners maar biedt voortgezet onderwijs, winkelveorzieningen, een ziekenhuis en werk aan een verzorgingsgebied van 100.000 à 150.000 inwoners. Bovendien ligt Gorinchem op het kruispunt van belangrijke verkeersaders. Vanwege deze centrumfunctie en meer stedelijk

gebied in vergelijking met de omliggende plattelandsgemeenten geeft de gemeente Gorinchem er de voorkeur aan om zelfstandig te blijven.

b. Wat betekent de voorgenomen fusie voor de regionale samenwerking en de bestuurskracht in de regio?

Voor Gorinchem is het essentieel dat de arbeidsmarktregio Gorinchem in stand blijft en dat kan alleen als Vijfheerenlanden daarvan deel blijft uitmaken. Gorinchem voelt zich niet thuis bij de arbeidsmarktregio Utrecht en ook aansluiting bij Drechtsteden is onwenselijk vanwege het grootteverschil tussen Gorinchem en de Drechtsteden en cultuurverschillen.

Met betrekking tot werk en participatie verwacht de burgemeester dat Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) een vertrek van Vianen beter kan opvangen gezien het aantal inwoners dan wanneer Vijfheerenlanden vertrekt uit Avres en zich aansluit bij WIL.

De heer Krol wijst op het feit dat er meer ontwikkelingen zijn die Avres bedreigen: het vertrek van Hardinxveld-Giessendam naar de Drechtsteden, de gemeente Lingewaal die waarschijnlijk onder de provincie Gelderland zal vallen als de fusie met Geldermalsen en Neerijnen doorgaat.

De burgemeester is van mening dat ook in dat scenario een uitvoeringsorganisatie op het gebied van arbeidsparticipatie met de overgebleven 134.000 inwoners bestaansrecht heeft.

De fusie van de gemeenten zal voor de samenwerkingsverbanden in de regio Zuid-Holland-Zuid, met name politie, brandweer, justitie en rechtspraak, leiden tot een interne reorganisatie. Diensten die nu in Gorinchem gevestigd zijn, zullen waarschijnlijk verplaatst worden naar het westen met consequenties voor aanrijtijden, inzet van de blusboot, werkgelegenheid en verdere kantorenleegstand.

c. Maakt het voor Gorinchem uit of de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden onder de provincie Utrecht of onder de provincie Zuid-Holland valt?

De heer Veldhuijzen denkt dat de provinciekeuze geen consequenties heeft voor het winkelgedrag of de schoolkeuze van burgers. Volgens de beleidsvisie van Vijfheerenlanden is de nieuwe gemeente ook niet van plan om te starten met concurrerende voorzieningen, die de centrumpositie van Gorinchem zouden kunnen aantasten.

Omdat Vianen in de provincie Utrecht ligt en de regio Alblasserwaard – Vijfheerenlanden in de provincie Zuid-Holland zijn de gemeenten georiënteerd op andere samenwerkingsverbanden en regio's op het gebied van politie, justitie, arbeidsmarkt. Het feit dat Vianen moet overstappen naar Zuid-Holland of Leerdam en Zederik naar de provincie Utrecht zal leiden tot fricties en extra kosten.

Het huidige provinciale ruimtelijke beleid ziet toe op de centrumfunctie van Gorinchem op het gebied van wonen, detailhandel en bedrijventerreinen. Gorinchem vraagt zich af of de provincie Utrecht voldoende oog zou hebben voor de bovenregionale functie van Gorinchem. Misschien heeft de provincie Utrecht plannen met dit gebied die de centrumfunctie van Gorinchem aantasten. Andersom geldt ditzelfde als de nieuwe gemeente onder de provincie Zuid-Holland valt. Vianen heeft een belangrijke opvanglocatie voor Utrecht als het om wonen gaat. De burgemeester vraagt het IPC de risico's en verschillen op provinciaal beleid in kaart te brengen.

Op een vraag van de commissie over de samenwerking tussen landelijk en verstedelijkt gebied merkt de heer Veldhuijzen op dat Gorinchem zich vanwege zijn ligging richt op alle vier windrichtingen. Voor de verbindingen met het noorden is een sterke gemeente Vijfheerenlanden van belang. Gorinchem wil daarnaast samenwerken met Brabant en de Drechtsteden. Voor de toekomst verwacht spreker een verdere groei van de centrumfunctie van Gorinchem op het gebied van werkgelegenheid, winkelen en voorzieningen als bijvoorbeeld het ziekenhuis. Het toerisme kan door een betere samenwerking van de Vestingdriehoek met Dordrecht en Kinderdijk nog groeien. Ook voor de agrarische sector, met name de melkveehouderij, is door samenwerking met andere regio's, innovatie en groei mogelijk.

3. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen en beëindigt het overleg.